

Dosarul nr. 3ra-1434/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (M. Gandrabur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

DECIZIE

24 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Societatea Comercială „Devox-Com” Societatea cu Răspundere Limitată și reprezentantul acesteia avocatul Andrei Briceac,

în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de către Societatea Comercială „Devox-Com” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Primarului General al municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 09 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată integral hotărârea din 11 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost emisă o nouă decizie de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La data de 13 mai 2019 SC „Devox-Com” SRL a depus acțiune în contenciosul administrativ împotriva Primăriei mun. Chișinău și Primarului General al municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 10 aprilie 2019 prin scrisoarea Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare nr. 06-28/72i din 09 aprilie 2019 a fost informat despre dispoziția nr. 170d din 04 aprilie 2019, emisă de viceprimarul mun. Chișinău, Nistor Grozavu, în temeiul căreia a fost suspendată valabilitatea autorizației de construire nr. 90-c/19 din 26 februarie 2019.

A susținut reclamantul că, nu există nici un conflict cu vecinii, dimpotrivă reclamantul are o relație corectă cu vecinii, bazată pe respect și înțelegere și este convins că în cazul unui conflict ar fi cunoscut despre acesta și l-ar fi soluționat pe cale amiabilă. Probabilitatea că a avut loc o evaluare eronată a împrejurărilor în acest caz este foarte mare.

A relevat că, dispoziția contestată nu are suport factologic, faptele puse la baza acesteia nu corespund realității, de asemenea actul administrativ contestat nu are suport legal, iar Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării

lucrărilor de construcții nu prevede posibilitatea suspendării autorizației de construire.

A invocat că, la 12 aprilie 2019 a depus cerere prealabilă prin care a solicitat anularea/retragerea/revocarea dispoziției menționate, iar la 25 aprilie 2019 pârâțul a respins cererea prealabilă.

A solicitat SC „Devox-Com” SRL anularea dispoziției nr.170-d din 04 aprilie 2019, emisă de viceprimarul mun. Chișinău, Nistor Grozavu „Cu privire la suspendarea valabilității autorizației de construire nr. 90-c/19 din 26 februarie 2019”.

Prin hotărârea din 11 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea depusă de SC „Devox-Com” SRL a fost admisă și a fost anulată dispoziția nr.170-d din 04 aprilie 2019, emisă de viceprimarul mun. Chișinău, Nistor Grozavu.

La data de 12 iulie 2019, Primarul General al municipiului Chișinău a declarat apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 09 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost casată integral hotărârea din 11 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost emisă o nouă decizie prin care acțiunea depusă de SC „Devox-Com” SRL a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 29 octombrie 2019, SC „Devox-Com” SRL și reprezentantul acesteia, avocatul Andrei Briceac, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 09 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău cu menținerea hotărârii din 11 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În susținerea recursului a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a manifestat un comportament care indică dubii la imparțialitatea lor, a examinat superficial prezenta speță deoarece circumstanțele cauzei indică asupra lipsei „conflictului cu vecinătățile”, corespunzător asupra lipsei temeiului de fapt invocat pentru suspendarea autorizației, a aplicat eronat legea, deoarece legea indică că dispoziția contestată este ilegală, neîntemeiată și emisă cu depășirea atribuțiilor.

La data de 13 noiembrie 2019 SC „Devox-Com” SRL și reprezentantul acesteia, avocatul Andrei Briceac, au depus argumente suplimentare la recursul depus la 29 octombrie 2019, indicând că decizia instanței de apel este vădit arbitrară, bazată pe constatări eronate, deoarece la dosar nu există nici o probă care ar confirma cele reținute de instanța de apel. Nu există plângerea vecinilor și nici dovada lezării drepturilor acestora.

Mai mult, au susținut că prin decizia instanței de apel se violează dreptul recurentului la protecția proprietății, drept garantat de art. 1 Protocolul nr. 1 CEDO.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu prevederile art. art. 244 alin. (1) și 245 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit.a) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunii în contencios administrative al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 194 alin. (2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Conform art. 218 Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

Din materialele cauzei s-a stabilit că, la data de 04 aprilie 2019 viceprimarul mun. Chișinău, Nistor Grozavu, a emis dispoziția nr. 170-d în temeiul căreia a dispus suspendarea valabilității autorizației de construire nr. 90-c/19 din 26 februarie 2019 privind restabilirea fațadei principale a monumentului istoric, construcție anexată monumentului cu volum constructiv S+P+6E cu destinație mixtă (parcare subterană) din str. Serghei Lazo 46, eliberată SC „Devox-Com” SRL până la epuizarea conflictului (f.d. 7).

Totodată, s-a stabilit că dispoziția nr. 170-d din 04 aprilie 2019 a fost expediată pentru cunoștință în adresa SC „Devox-Com” SRL și a fost însoțită de scrisoarea nr. 06-28/72i din 09 aprilie 2019 în conținutul căreia Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a informat că suspendarea actului respectiv a fost dictată de conflictul apărut cu vecinătățile la șantierul din str. Serghei Lazo 46 (f.d. 8).

La data de 12 aprilie 2019 SC „Devox-Com” SRL a depus la Primăria mun. Chișinău cerere prealabilă prin care a solicitat anularea/retragerea/revocarea dispoziției nr. 170-d din 04 aprilie 2019 precum și comunicarea motivelor de fapt care au stat la baza adoptării dispoziției enunțate, inclusiv comunicarea plângerii vecinătăților (f.d. 9).

Prin răspunsul din 25 aprilie 2019 Primăria mun. Chișinău a comunicat că, dispoziția nr. 170-d din 04 aprilie 2019 este legală și întemeiată, emisă de un organ competent, conform legislației în vigoare și cu respectarea procedurii stabilite. Scopul suspendării actului permisiv a fost oferirea unui timp pentru remedierea conflictului apărut, clarificarea incertitudinilor și neconcordanțelor apărute cu vecinătățile (f.d. 10).

Astfel, la data de 13 mai 2019 SC „Devox-Com” SRL a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Primăriei mun. Chișinău și Primarului mun. Chișinău prin care a solicitat anularea dispoziției nr. 170-d din 04 aprilie 2019 emisă de viceprimarul mun. Chișinău „Cu privire la suspendarea valabilității autorizației de construire nr. 90-c/19 din 26 februarie 2019”.

Judecând acțiunea în fond, prima instanță a ajuns la concluzia admiterii acțiunii cu anularea dispoziției nr. 170 din 04 aprilie 2019 „Cu privire la suspendarea valabilității autorizației de construire nr. 90-c/19 din 26 februarie 2019” emisă de viceprimarul mun. Chișinău, Grozavu Nistor.

Instanța de apel, fiind investită cu judecarea cauzei în ordine de apel a ajuns la concluzia netemeinicii hotărârii primei instanțe, a casat integral hotărârea primei instanțe și a emis o nouă decizie de respingere a acțiunii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția instanței de apel despre necesitatea respingerii acțiunii este justă, aceasta având la bază cumulul dovezilor administrate în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios.

Conform art. 21 din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate.

Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

În conformitate cu art. 29 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității.

O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă:

- a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege;
- b) este necesară pentru atingerea scopului;
- c) este rezonabilă.

Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.

În conformitate cu art. 30 alin. (2) din Codul administrativ, autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situații în care, în condițiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

Conform art. 137 din Codul administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

(2) Dacă autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale.

(3) Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv.

(4) Dacă într-un caz autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în același mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.

Reieșind din normele de drept enunțate și conform circumstanțelor de fapt stabilite, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel just a stabilit că dispoziția nr. 170-d din 04 aprilie 2019 a fost emisă conform legislației în vigoare.

În ceea ce ține de aplicarea legii speciale, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține prevederile art. 15 alin.(2) pct.3) lit. a) și c) al Legii nr.13 din 17.06.2016 privind statutul municipiului Chișinău, care reglementează că Primarul general este în drept să elibereze autorizații, la fel și alte acte permissive prevăzute de lege, totodată îi permite Primarului General să suspende și chiar să revoce aceste autorizații din motive justificate.

Conform art. 32 alin.(1) al Legii nr 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, în exercitarea atribuțiilor sale, primarul emite dispoziții cu caracter normativ și individual.

Art. 21 alin.(1) al Legii nr.163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, prevede că certificatele de urbanism și autorizația de construire/desființare se emite de către primarii municipiilor, orașelor, comunelor și satelor pentru construcții (lucrări de construcție/desființare) de orice destinație și tip de proprietate.

Sub acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel just a stabilit că, în conformitate cu normele de drept enunțate, Primarul general dispune de competența de a elibera/revoca autorizații din motive justificate.

Totodată, just a reținut instanța de apel că în conformitate cu prevederile art.15 alin.(1) pct.1 lit.c) din Legea privind statutul municipiului Chișinău, Primarul stabilește și delegă atribuții viceprimarilor.

În speță, instanța de apel temeinic și legal a reținut faptul că conform normelor de drept enunțate a fost adoptată dispoziția nr. 297-dc din 10.07.2018 „Cu privire la stabilirea atribuțiilor de serviciu ale conducerii Primăriei municipiului Chișinău”.

Prin dispoziția enunțată, având în vedere necesitatea delimitării atribuțiilor de serviciu în cadrul conducerii Primăriei mun.Chișinău, în scopul asigurării bunei

funcționări a instituției, au fost stabilite atribuții de serviciu, Viceprimarului mun. Chișinău.

Conform pct.2 al prezentei dispoziții a fost abilitat viceprimarul municipiului Chișinău domnul Nistor Grozavu cu dreptul de a semna dispoziții și acte vizând următoarele chestiuni: 2.1. Domeniul urbanismului, arhitecturii, transportului public și infrastructurii rutiere, inclusiv dispozițiile de sistare și retragere a certificatelor de urbanism și autorizațiilor de construire. Corespunzător, în conformitate cu normele de drept enunțate, se atestă cu certitudine competența viceprimarului Nistor Grozavu în emiterea și semnarea dispoziției contestate.

Succesiv, corect a mai reținut instanța de apel că având în vedere dezacordul proprietarilor adiacenți și obiecțiile acestora relatate în orele de audiență față de lucrările demarate de către SRL „Devox-Com”, și întru a nu permite lezarea drepturilor acestora, dispoziția nr. 170-d din 04 aprilie 2019 „Cu privire la suspendarea valabilității autorizației de construire nr. 90-c/19 din 26.02.2019”, privind restabilirea fațadei principale a monumentului istoric, construirea anexată monumentului unui volum constructiv S+P+6E, cu destinație mixtă (parcare subterană) din str. Serghei Lazo, 46 a fost emisă, cu specificarea: până la aplanarea conflictului cu locatarii.

În acest sens, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că întemeiat instanța de apel a respins argumentul invocat de către SC „Devox-Com” SRL, precum că dispoziția contestată nu este motivată temeinic, iar din cuprinsul dispoziției nr. 170-d din 04 aprilie 2019 nu se desprinde nici un motiv concludent, pertinent, consistent și plauzibil în susținerea suspendării valabilității autorizației de construire nr. 90-c/19 din 26 februarie 2019, or emiterea dispoziții contestate reprezintă în sine dreptul autorității publice de exercitare a dreptului discreționar recunoscut de lege în scopul pentru care a fost atribuit acest drept, adică aplanarea conflictului apărut cu vecinătățile.

Totodată, just instanța de apel a considerat că ingerința adusă beneficiarului autorizației de construire în executarea lucrărilor de construcție și respectarea drepturilor locatarilor constituie o măsură proporțională, de natură temporară, până la soluționarea conflictelor existente, urmărindu-se asigurarea unui echilibru just între interesele părților.

Prin urmare, în condițiile date, nu pot fi reținute argumentele recurentului, deoarece acestea sunt declarative, lipsite de suport legal și probatoriu.

Analizând întregul material probator administrat în cauză, prin prisma criticilor invocate de către recurent, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, la caz soluția instanței de apel este întemeiată și legală.

Astfel, din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de către Societatea Comercială „Devox-Com” Societatea cu Răspundere Limitată și reprezentantul acesteia avocatul Andrei Briceac.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a), art. 248 alin. (2) Cod administrativ,

completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Societatea Comercială „Devox-Com” Societatea cu Răspundere Limitată și reprezentantul acesteia avocatul Andrei Briceac.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru